

Geen dope gebruikt en toch het rijbewijs kwijt

VIJF VRAGEN OVER DRUGS IN HET VERKEER

De verkeersveiligheid is in het geding, vindt de politie, daarom is een strengere aanpak nodig.

AMSTERDAM De ministers Eurlings van Verkeer en Waterstaat en Hirsch Ballin van Justitie willen de speekseltest invoeren om het gebruik van drugs door verkeersdeelnemers vast te stellen. De Raad van Hoofdcommissarissen pleitte dit weekend voor de harde lijn. Het ministerie van Verkeer en Waterstaat zegt daar wel voor te voelen.

Als het nultolerantiebeleid er komt, bent u dan al strafbaar als u positief bent op de speekseltest?

De speekseltest is een voortest. Pas als daarmee sporen van drugs worden gevonden, volgt een bloedtest, en die moet het wettige bewijs leveren voor een veroordeling.

Dat betekent niet dat u van de speekseltest geen last heeft. Ten eerste duurt hij een minuut of tien. Ten tweede is het gevolg van een positieve uitslag dat u verdachte bent. En ten derde: u zult uw auto dan wel fiets aan de kant moeten zetten.

Hoe strafbaar is drugsgebruik in het verkeer op dit moment?

Iemand die ervan wordt verdacht te rijden onder invloed van drugs, moet een omslachtige test doen. Pas daarna kan hij worden gedwongen deel te nemen aan een bloedproef. Het justitieel laboratorium NFI analyseert dit monster, en stelt vast of de rijvaardigheid in het geding is geweest. Voor elke stof hanteert het NFI een bepaalde norm, en de officier van justitie neemt die conclusie altijd over. De officier moet verder aan de hand van het gedrag van de verdachte aannemelijk maken dat hij onder invloed reed. Per jaar worden rond duizend processen-verbaal opgesteld. Veel te weinig, vinden de hoofdcommissarissen.

Is die bloedproef te weigeren?

Bij alcoholcontrole werkt het zo: wie weigert te blazen, begaat een overtreding en moet mee naar het bureau. Wie daar opnieuw weigert te blazen, moet een bloedproef doen, en wie dat weigert, begaat een misdrijf. Een soortgelijk systeem zal hoogstwaarschijnlijk ook bij de drugstest worden ingezet.

Hoe lang blijven sporen van drugs in het bloed aanwezig?

Dat varieert van dagen tot weken, en het verschilt van persoon tot

persoon. Chemisch data-analist Klaas Faber, die enkele jaren bij het NFI werkte, stelt dat de zoekmethoden steeds gevoeliger worden. Topsporters worden geschorst voor het gebruik van middelen die hun prestaties niet beïnvloeden. Denk aan Tom Boonen. Dat effect zou ook in het strafrecht kunnen optreden: geen invloed op de rijvaardigheid, en toch bestraft worden voor rijden onder invloed.

Kunt u straks gestraft worden zonder ooit een drug te hebben gebruikt?

Dat is denkbaar. Als nultolerantie zou worden ingevoerd bij alcohol, zou het eten van rijp fruit u al in problemen kunnen brengen, want dat bevat vaak alcohol. Bij drugs bestaan vergelijkbare effecten. Maanzaad is de grondstof voor heroïne en morfine, maar ook voor maanzaadbolletjes. Sommige paracetamolpillen bevatten codeïne, die in het lichaam wordt afgebroken tot morfine. Idem met kinine, een stof die in frisdranken voorkomt. Het NFI zegt dat die stoffen in urine makkelijk zijn aan te tonen, maar (nog) niet in bloed. Als de methoden beter worden, zal ook dat lukken.

Gerard Reijn